

ΠΙΠΟΣ ΚΑΡΔΑΚΗΣ

(Κουνιών 3 — ΚΕΡΚΤΡΑ)

Γεννήθηκε το 1981 είς τὴν Κέρκυραν καὶ είναι ἡ γενετῆς κωφᾶς αλοζ.

‘Από τότε ζωγραφίζει σινεχῶς καὶ παρασκιάζει έργασία του σὲ ἑπτάς επίγραμμές ἀπομεῖς, ὑμαδίκες καὶ πανελλήνης μὲ ταινιετούχες κριτικές τῶν ἐγκυρωτέρων τεχνοκρατῶν. Ή πρότη του ἔκθεσις ξύνε στὴν Κέρκυραν πὲ ἡλικία δεκαετὸς ἑπτῶν τὸ 1947.

- 1) Σημετοχή σὲ διαδική ἔκθεση. Κέρκυρα 1947
- 2) ‘Ατομική ἔκθεση στὴν ‘Αναγνωστική Έπιχείρια Κέρκυρα 1954
- 3) ‘Ατομική ἔκθεση στὸν Παρνασσό. ‘Αθῆνα 1960
- 4) Σημετοχή στὴν ΣΤ’ Πανελλήνιον ἔκθεση. ‘Αθῆνα 1960
- 5) ‘Ατομική ἔκθεση στὸν ‘Ορειβατικὸ Όμολο. Κέρκυρα 1961
- 6) Σημετοχή σὲ διαδική «Πρακτορεῖον Πλευρατικῆς Συνεργασίας». ‘Αθῆνα 1961
- 7) Σημετοχή σὲ διαδική «Πρακτορεῖον Πλευρατικῆς Συνεργασίας». ‘Αθῆνα 1962
- 8) ‘Ατομική ἔκθεση στὸν «Παρνασσό». ‘Αθῆνα 1963
- 9) Συνεχῆς ἔκθεση στὴν Γκαλερί - Παλέτ. Κέρκυρα 1964
- 10) Σημετοχή σὲ διαδική «Πρακτορεῖον Πλευρατικῆς Συνεργασίας». ‘Αθῆνα 1965
- 11) Συνεχῆς ἔκθεση στὴν Γκαλερί — Παλέτ. Κέρκυρα 1965—1966
- 12) Σημετοχή σὲ διαδική «Πρακτορεῖον Πλευρατικῆς Συνεργασίας». ‘Αθῆνα 1966
- 13) Σημετοχή σὲ διαδική ἔκθεση Φιλότυποι καὶ Καλλτεχνικοὶ Συλλόγοι «Γάνιος Πνοή». Κέρκυρα 1968

*

πιπου καρδακη

T o p i a

κ α i

o v e i r a

πάροχει διοικ ο στούς πίνακες τον Καφδάκη, χώρους πολές, για νά κενήθη μέντα κι' διάνθρωπος ποδέ δέν έχει άποκοτέλ θάλαττα από το παρελθόν. 'Ο άνθρωπος πού κινηγάει τή λεπτομέρεια, γιατί τέλος πάντοτε οι λεπτομέρειες είναι έξτινες πού συνθέτουν τό κάθε τί και τό παροντάζουν τά σύνολα. Κι' δια πάνωθέτερες είναι, πώς η δραστική πολές θανάτεται άνακαλεποντάς τες, τόσο τό άνησυχο πνεύμα καταπραύνεται και ήρεμει μελετώντας τες.

Μπορει, κι' έτσι σίγουρα είναι, πολλοί αλτ' τούς πίνακες νά είναι πίροι για τέρα Τέχνης άπορημένης. Μ' διά ταῦτα, είν' άλλοι πού μιλούν με γλώσσα καθάρα και ποδέ συγκεκριμένη — όπως λόγον γάριν ή «Τένεδος» Νο 2 — πίνακες πού εκφράζουν το συγχρόνο πνεύμα, τις συγχρόνες τάσεις, πού ύπατοπρίνονται στις άπωτήσεις τοις οίμερα, χωρίς διοικ ούγονταν τοις πρωγόνων, χωρίς ν' απεβούν προκλήτηκι πρός το παρελθόν. Μιά συνοργή δηλαδή μεταξύ της Μοντέρνας και της έξελεγμένης παλιότερης Τέχνης, μιά μίσοβας κι' ύπα τις διού δυνομοργήσει, έτσι ποι κι' ο δύο μαζί νά δίνουν ένα σύνολο άμεσων πού τό δημάζει άσθμα περισσότερο ότι έντιλλοτα πεντυχμένες συνδυασμές τῶν χρωμάτων.

Νομίζω, πώς η ίκαντας τον Καφδάκη, γι' αέντο και μάνο τό λόγο πού ποικιλόμο άνεψει προσωπει τούς πού μπροστά από τά σύνορα τής ειδαρής πρωπάθειας καὶ φτάνει στο χώρο της Καλής, τής πολέων Καλής έπιτερης.

Α. ΖΑΓΟΡΙΤΗΣ

«ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ» ΚΕΡΚΤΡΑΣ

Είναι ένεσις ταλαντούχος ζωγράφος, πού μέχρι τόρα έχει δώσει πολλά διέγματα «άλμηνης» τέχνης. Τέχνης «φρόδος-Έης», φωμαλαίας, πού συγκανεῖ και φέρνει εἰς την σύγχρονη μας τούς μεγάλους μάντες τής Ζωγραφικῆς. 'Ο κ. Η. Καφδάκης, μάγιρες άναμεμβαίνεις εἰς τήν κορείαν τῶν ενώσιμητων, φωμαντικῶν, άλλα και ποντένων, μὲ την καλή σημασίαν τής έννοιας καλλιτεχνών, πού διποδήστε ήν προσφέρη πολλά, πάμα πολλά μέρην εἰς τήν πλοσίαν έπειταφακήν καλλιτεχνικήν παραδοσιν. 'Αρχει και μόνον νά ίδη κανείς τα έργα του, διά νά διαπιστώσῃ τήν ειρήνη δημασηγική φλόγα πού κατευθύνει τό χέρι του.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΡΟΤΑΡΙΑΝΟΤ ΟΜΙΛΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΟΤΙΑ ΚΑΙ ΟΝΕΙΡΑ

1. Παληές Έλατες.	2.000
2. Μπανάνες.	2.000
3. Στό παλήρο καντούνι.	3.000
4. Φρούτα.	2.000
5. Γιανό δουνά.	2.000
6. Τοπίον.	2.000
7. Μπουζάλα—σταφάνι.	2.000
8. Καντούνι Κερκόπατας.	3.000
9. Στον έλαιονα τής Δασιάς.	3.000
10. Στό περιβόλι μαζί τό σπιρουστό.	300
11. Τά κεπαρίστα τοῦ 'Αι Γρόθου.	3.000
12. Μαντούρι Κερκόπατας.	700
13. Τό άλιλουμα τῶν φούρων.	3.000
14. Περσικήνιμα στή Φανερωμένη.	300
15. Χοιράκια οίκωγκένεια.	3.000
16. Μορφάγια Κερκόπατας.	500
17. Τοπίον.	2.500
18. Σπύτη στήν έξοχη.	800
19. Λουζούδια.	2.000
20. Πιεργόδιτος.	3.000
21. 'Ελαιώνας.	3.000
22. Βόλτα Κερκόπατας.	3.000
23. Βράχος.	3.000
24. Παληές έλατα.	3.000
25. 'Επεργινή προσευχή.	500
26. Τοπίον.	3.000
27. Στό λιανά τής Κερκόπατας.	3.000
28. Κυντούρι στήν παληά πόλη.	3.000
29. Νέος έλαιονας.	3.000
30. 'Ελαιός.	3.000
31. 'Αι τροφικένοι.	3.500
32. >	3.500
33. >	2.500
34. Χοιρίς τίτλο.	2.500
35. >	4.000
36. >	2.500
37. >	4.000
38. >	4.000
39. >	2.000
40. >	2.500
41. >	3.500
42. >	4.000
43. >	3.500

Η ΜΟΤΣΙΚΗ ΤΗΣ ΚΕΡΚΤΡΑΣ

"Όλα τά τοιν τούν κόσμουν ἔχον μά δική τοιν ἀτμόσφαιρα καὶ ἔνα δικά τοις φέρεται. "Ομοιος, ή Κέρκυρα πέραι από τά χρώματα καὶ τό φῶς της, ἔχει μά μονούσικη πού γένει στήν ἀτμόσφαιρά της. Αλλή τη μονεική καλείται νά εγγένει σέ χρωματικό ήματόνιον ὁ ζωγράφης. "Οταν, δέποτε καὶ ἔνα μόνον μέρος της μπορέθη νά τό ἀποδόσῃ χρωματικά, τότε θέλει εκπληρώσει τόν καλλτεχνικό πρωτόφισμό του.

Πάλι, διοικ, ἔγα δὲ εὐλόγηστος νά ἀποδόσῃ στους πινακές μοι τή γενική ἀτμόσφαιραντής πατρόδες μον; Πώς νά κάνω χρώματα και σχέδια τά ημετούν της;

"Ωτόσος, καὶ ἀν δέν πέντα από τό μεγάλο στόχο, τό πρωτόφισμό, μ' ὅτες μοι τίς δυνάμεις. Καὶ τελικά, ἐκεῖνο ποδιά βαράνει σ' ἔνα έργο τέχνης είναι νά γνησιάτητες τής προσπαθείας. Η ἀντιμότητα πού δημιουργοῦ του. 'Έλλιπος, διτή ή δική μου προσπάθεια ἔχει αὐτή τήρη ἀντιμότητα

ΠΙΠΟΣ ΚΑΡΑΛΑΚΗΣ

ΤΟΠΙΑ ΚΑΙ ΟΝΕΙΡΑ ΤΗΣ ΜΟΝΑΞΙΑΣ.....

"Ἐνας νέος ἄνδρας είναισθ Πίπος Καρδάνης και φέρει τά ζωγραφικά ἔγγον του ἀνά τήν Κέρκυρα. 'Εσει, μόνος, κατέμονος, κλεισμένος στόν έσων τούν θάλα τά χρώματα ζωγράφης τούς δένεμονται—τίς ἔλεις, τίς θάλασσας τούν νησούν, τά δουνά του. Καὶ ἀσύριν ζωγράφης τήν θάλα, τά δουνά, τήν μοναξιά του. 'Η μοναξιά καὶ ἡ θάλα είναι τό κλίμα τού ζωγράφου της Κέρκυρας. 'Έκεινη ἡ δημιουργή μοναξιά, πού δίνεις φάγκει νά τούς δοῇ φηλαγητά, με τά χέρια καὶ τά μάτια καὶ ἕδημη με τήν δημηρητή. 'Ανήγη τό στήνδος ὁ ζωγράφος, μπαίνει δὲ ἀνέστ τούς πελάγοντα μέσου τού καὶ ἀμέσως τόν μεταφέρει στόν μονασμά και προσβίζει νά τόν ἀποδόσῃ με τό χρώμα. 'Έκεινο τό πιγκό χρώμα, τό δουλεμένο με τήν οπάτονά ποδιά πετάνει και μετασένεται και ἀνέσει και γίνεται πέντε, κιταριού, έλια, λευκό καντούνι.

Βάζει δ Καρδάνης όλο τον τό πλούσιον αἰσθητικόν στό χρώματα του. Μ' αέτο μιλεῖ, μ' αντό θέλει τόν κόσμον. Καὶ ζωγραφίζει: Τά λιλά καντούνια της Κέρκυρας, τά φύτα ποδιά παίζουν στά πλαστόστρωτα, τίς δεσμίδες τίς φωτεινές ποδιά ζεψύγουν μέσου ἀπ' τίς ἔλεις και χάνονται στά δημητρί. Καὶ είναι τά τοιν τόν γεμάτης φυγή ποδιά τά διαποτίζοντας ἀγγελικές λεπτανίες σι στιγμές γενάτες ποδητού και δύματος.

Και τό δάθος θέλει νά δύσῃ δ καλλτεχνης σά μα διατά προσπάθεια για θεραφαστ. Τά παλιά κτίρια, καὶ αὐτά

γεμάτα φυγή. Τήν διλέπεις, τήν αισθάνεσαι τήν φυγή τών παλιών σπιτιών πού δέλει νά δηγή ἀπ' τά παραδίμανα. 'Ως καὶ διαδίσος ὅγκος τους ἔχει μά φωτεινότητα και μά δραματικότητα θά έλεγα πού σι τελενταία ἀνάλυσι ένυπάρχει σ' διο τό έργο τού Καρδάνη. Κι' διος, κατότε, στά τοιν συνήθως, στίς χρωσίς σινθέσεις και στίς ἀλλες σπουδές τών γυμνών, οι ζεγκλά δ ζωγράφως με τό δάθμας τών χρωμάτων του. Είναι και η φωνή της Κέρκυρας πού δοηθά. Στίς μεγάλες διμοις σινθέσεις του, στίς πολιτισμόστες σκηνές του, διλέπεις δη τή μοναξιά τής φυγῆς του πού ή φωνής χωρίς νά τό νιόσι έκεινος «τὸν ἔκλεισε ἀπό τόν κόσμο ξέσ».

"Εκείνοι οι ἀνθρώποι πού ζωγραφίζουν μήσον σέ μια δργιστική φύση, είναι ή Κέρκυρα, γυνή και μόνη, είναι ή φυγή τού ζωγράφου, ἀφαγε προσπαθούν να ξεπεράσουν με τίς κινήσεις τους τή μοναξιά τους. 'Εδω διος ητάχει και η θέληση Εστιγώς δ Πίπος Καρδάνης έχει μά καταπληκτική θέληση. Τέτου πού ἔχουν τά μεγάλα ταλέντα. Μόνος τους λίγα μαθήματα πήρε ἀπ' τόν 'Ελληνογάλλο ζωγράφο Τέν Φλωρίδα, προσπαθεῖ νά μητη μέσα στό λαδωρινθό τής τέχνης. Και τό κατώψθωστ. 'Έχει, μέσον στίς επίχνης τό γλυκούζημα-φρουμας ἀνοιξε τά μάτια τής φυγῆς του και ἀνακάλυψε νέων δρόμων, μικρού μοναστήρια πού κάπου δόηγον. 'Ως ποι διά φτάσουν θά τό δειξε δ καιρός. Αλλή τή στιγμή διλέπεις ένα έργο, ένα πάλεμα, μά φυγή διλέπεις πού ζητά λόγωση, ποι δητά έσοδο καὶ έπικονωνία με τόν ξέσ κόσμο. 'Ο Καρδάνης διλέπει νά μήλεις και άμον ή φωνής δην τούδουσ τόν τρόπο, ζωγραφίζει. Και ζωγραφίζει καλά, και μιλει σωστά, και έκφραζεται και φωνάζει.

—'Εδω είμα, προσέξτε με.

ΚΤΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

ΚΡΙΣΕΙΣ ΔΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΤ

"Ο κ. Πίπος Καρδάνης — μαθητής τού διακεκομένου 'Ελληνογάλλου ζωγράφου Τέν Φλωρίδα — έχει ἀναμφιστητητη πλούσιο ταλέντο. Τόν τυφανά σινεγάδας μά παρόμηση. Λούνεινά δασταμάτητα, χωρίς ἀνάτανες. 'Από τήν τέχνη του ἀντειλει τήν δασταμάτητην ἀντοχή του και σ' αὐτήν δινει τό είναι του. 'Η Τέχνη στήν λεπτεσία τής τέχνης. 'Αναγκήτε σινεγάδας, ἀδιάκοπο νά δηγή τής φέτες τής δημιουργικής φλόγας πού τόν κατακαίει.

'Από τήν φωνή πλούτεζει τήν φυγή του και τήν κάνει γόνιμη σε χρώματα, σχήματα, Ισκιους, φωτιστικά παιγνιδι-

Η ΜΟΤΣΙΚΗ ΤΗΣ ΚΕΡΚΤΡΑΣ

"Όλα τά τοιν τούν κόσμουν ἔχον μά δική τοιν ἀτμόσφαιρα καὶ ἔνα δικά τοις φέρεται. "Ομοιος, ή Κέρκυρα πέραι από τά χρώματα καὶ τό φῶς της, ἔχει μά μονούσικη πούρη στην ἀτμόσφαιρά της. Αλητή τη μονεική καλείται νά εγγέρασθη σε χρωματικό ήματόνιο ὁ ζωγράφης. "Οταν, δότος καὶ ἔνα μόνον μέρος της μπορέσῃ νά τό ἀποδόσῃ χρωματικά, τότε θεραπεύεται τόν καλλιτεχνικό πρωτόφισμό του.

Πάλι, διοικ, ἔγα δὲ εὐλόγηστος νά ἀποδόσῃ στους πινακές μοι τή γενική ἀτμόσφαιραντής πατρόδες μονος; Πώς νά κάνω χρώματα και σχέδια τά ημετούν της;

"Ωτόσος, κι' ἀν δέν πέντα από τό μεγάλο στόχο, τό πρωτόφισμό, μ' ὅτες μοι τίς δυνάμεις. Καὶ τελικά, ἐκεῖνο ποδιά βαράνει σ' ἔνα ξέρο τέχνης είναι νά γνησιάτης τής προσπαθείας. Η ἀντιμότητα πού δημιουργοῦ του. 'Έλλιπος, διτή ή δική μου προσπάθεια ἔχει αὐτή τήρη ἀντιμότητα

ΠΙΠΟΣ ΚΑΡΑΛΑΚΗΣ

ΤΟΠΙΑ ΚΑΙ ΟΝΕΙΡΑ ΤΗΣ ΜΟΝΑΞΙΑΣ.....

"Ἐνας νέος ἄνδρας είναισθ Πίπος Καρδάνης και φέρει τά ζωγραφικά ἔγγονα του ἀνά τήν Κέρκυρα. 'Εσει, μόνος, κατέμονος, κλεισμένος στόν έσων τούν θάλαττά χρόνια ζωγράφιζε τούς δένεμονταις—τίς ἐλέτες, τίς διάλειπσες τούν νησούν, τά δουνά του. Κι' ἀσύριν ζωγράφισε τήν θάλαιν, τά δινείρα, τήν μοναξιά του. 'Η μοναξιά κι' ή θλίψη είναι τό κλίμα τού ζωγράφου της Κέρκυρας. 'Έκεινη ή δραματική μοναξιά, πού δίνεις φάγκει νά τούς δοῇ φτηλαμητά, με τά χέρια και τά μάτια κι' ἰδούμη με τήν δηρόφρη. 'Ανήγει τό στήθος ὁ ζωγράφος, μπαίνει δὲ ἀνέστος τούς πελάγοντας μέσου του κι'. ἀμέσως τόν μεταφέρει στόν μονασμά και προσβίζει νά τόν ἀποδόσῃ με τό χρώμα. 'Έκεινο τό πιγκό χρώμα, τό δουλεμένο με τήν οπάτονά ποδιά απλόνει και μετασένεται και ἀναβει και γίνεται πεύκο, κυπαρισσος, έλαιο, λευκό καντούνι.

Βάζει δ Καρδάνης ώλο του τό πλεονούσιον αἰσθητήμα τού χρώματον. Μ' αέτο μιλεῖ, μ' αντό θέλει τόν κόσμον. Και ζωγραφίζει: Τά λιλά καντούνια της Κέρκυρας, τά φύτα ποδιά παίζουν στά πλαστόστρωτα, τίς δεσμίδες τίς φωτεινές ποδιά ζευγάνουν μέσου ἀπ' τίς ἐλύτες και χάνονται στά δημη. Κι' είναι τά τοιά τού γεμάτες φυγή ποτά διαποτίζουν ἀγγελικές λεπτανίες σι στιγμές γενάτες ποίησι και δύματος.

Και τό δάθος θέλει νά δύσῃ δ καλλιτέχνης σά μα διατά προσπάθεια για θεραπεία. Τά παλιά κτίρια, κι' αὐτά

γεμάτα φυγή. Τήν διάπεις, τήν αισθάνεσαι τήν φυγή τῶν παλιών σπιτιών πού δέλει νά δηγή ἀπ' τά παραδίμανα. 'Ως και διαδίσος ὅγκος τους ἔχει μά φωτεινότητα και μά δραματικότητα θά έλεγα πού σι τελενταία ἀνάλυσι ένυπάρχει σ' διο τό ξέργο τού Καρδάνη. Κι' διώς, κατότε, στά τοιά συνήθως, στίς χρωστίς συνθέσεις και στίς ἀλλες σπουδές τῶν γυμνῶν, οι ξεργελά δ ζωγράφως με τό δύματος τῶν χρωμάτων του. Είναι και ή φύσης τῆς Κέρκυρας πού δοηθά. Στίς μεγάλες διώς συνθέσεις του, στίς πολύτιμοτες σκηνές του, διέλεις δηλ τή μοναξιά τής φυγῆς του πού ή φύσης χωρίς νά τό νιόσι έκεινος «τὸν ξέλειστε ἀπό τόν κόσμο ξέσ».

"Εκείνοι οι ἀνθρώποι πού ζωγραφίζουν μήσον σέ μια δργιστική φύση, είναι ή Κέρκυρα, γυνή και μόνη, είναι ή φυγή τού ζωγράφου, ἀφαγε προσπαθούν να ξεπεράσουν μέ τίς κινήσεις τους τή μοναξιά τους. 'Εδω διώς ητάπλει και ή θέληση Εστιγώς δ Πίπος Καρδάνης έχει μά καταπληκτική θέληση. Τέτους πού ἔχουν τά μεγάλα ταλέντα. Μόνος τους λίγα μαθήματα πήρε ἀπ' τόν Έλληνογάλλο ζωγράφο Τέν Φλωρίδα, προσπαθεῖ νά μητη μέσα στό λαδωρινθό τής τέχνης. Και τό κατώψθωστ. 'Έχει, μέσον στίς επίχνης τό γλυκούζημα-φρουμας ἀνοίξει τά μάτια τής φυγῆς του και ἀνακάλυψε νέως δρόμους, μικροί μοναστάτα πού κάπου δόηγον. 'Ως ποι διά φτάσουν θά τό δειπνεί δ καιρός. Αλητή τή στιγμή διάπεις ένα ξέργο, ένα πάλεμα, μά φυγή διάπεις πού ζητά λόγωση, ποι δητά ξέσδο κι' έπικονωντα με τόν ξέσ κόσμο. 'Ο Καρδάνης διέλει νά μήλεις και άμον ή φύσης δην τούδουσ τόν τρόπο, ζωγραφίζει. Και ζωγραφίζει καλά, και μιλει σωστά, και έκφραζεται τόν φωνάζει.

—'Εδω είμα, προσέξτε με.

ΚΤΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

ΚΡΙΣΕΙΣ ΔΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΤ

"Ο κ. Πίπος Καρδάνης — μαθητής τού διακεκομένου 'Ελληνογάλλου ζωγράφου Τέν Φλωρίδα — έχει ἀναμφιστητητη πλούσιο ταλέντο. Τόν τυφανά συνεχῶν μά παρόμηση. Λούστειν ἀσταμάτητα, χωρίς ἀνάταύλες. 'Από τήν τέχνη του ἀντειλει τήν ἀσταμάτητη ἀντοχή του και σ' αὐτήν δινει τό είναι του. 'Η Τέχνη στήν θέτησεις τής τέχνης. 'Αναγκήτει συνεχῶς, ἀνήσυχη, ἀδιάκοπα νά δηγή τής φύσες τής δημιουργικής φλόγας πού τόν κατακαίει.

'Από τήν φύση πλούτιζει τήν φυγή του και τήν κάνει γόνιμη σε χρώματα, σχήματα, ίσχιους, φωτιστικά παιγνιδι-